

Estudios longitudinales: contribuciones para el abordaje de los retos del envejecimiento

Ira. 14 2026

Kod. G21-26

Mod.:

Online zuzenean Aurrez aurrekoa

Edizioa

2026

Jarduera mota

Uda Ikastaroa

Data

Ira. 14 2026

Kokalekua

Miramar Jauregia

Hizkuntzak

Gaztelera

Balio akademikoa

10 ordu

Webgunea

<https://www.euskadi.eus/biziaria>

Antolakuntza Batzordea

Fundación
BBVA

Azalpena

Gaur egun, Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleen %17k 70 urte baino gehiago ditu, gutxi gorabehera 153.000 gizon eta 219.000 emakume. Adineko pertsonak oso anitzak dira; baldintza sozial eta ekonomikoetan, generoan, bizi-ibilbidean eta baita zein belaunalditakoak diren ere desberdinak dira. Zahartzen ari diren pertsonen balioak, bizipenak eta beharrak ezagutzeak zahartze ona izateko aukerak handitzen ditu.

Biztanleriaren zahartzeak erronkak planteatzen ditu kolektibo honen ongizatea bermatzeko, eta eraldaketak eskatzen ditu gizarte- eta osasun-politiketan, epe luzeko zaintzetan eta etxebizitza-inguruneetan, besteak beste. Erronka horiei aurre egiteko, ezinbestekoa da ezagutza zorrotza sortzea, eta horretarako azterlan longitudinalak funtsezkoak dira.

Diseinu longitudinala duen biztanleria-azterlan batek soilik ahalbidetzen du zahartze onaren prozesua eta baldintzatzaileak aztertzea, datozen hamarkadan gertatuko diren aldaketa demografiko eta sozialak integratuz. Azterlan longitudinala ikerketa-diseinu bat da, pertsona berak denbora luzean zehar aztertzea helburu duena. Azterlan mota honek belaunaldien arteko aldaketen adierazle zehatzagoak eskaintzen ditu eta zahartze-prozesuari buruzko ondorio argiagoak ateratzea ahalbidetzen du; horrek ebidentzian oinarritutako erabakiak hartzea errazten du. Azterlan longitudinalak eskaintzen dituzten aukeren artean honako hauek nabarmentzen dira: zahartze-prozesu indibiduala eta kolektiboa aztertzeko aukera eta talde desberdinen arteko aldeak ulertzea; nazioartean alderagarriak diren ikerketa-ereduak txertatzea; kausalitateak, determinatzaileak eta ondorioak aztertzea, baita genero-desberdintasunak ere; eta etorkizuneko joerak identifikatzea luzaro bizitzaren eta epe luzeko zaintzen inguruan.

Uda Ikastaro honek "Bizaria" aurkezten du, Euskadin luzaro bizitzari eta zaintzei buruzko azterlan longitudinala, 2025ean lehenengo olatua osatu duena. Esperientzia honetatik abiatuta, aztertuko da nola azterlan longitudinalak ebidentzia sortzen duten zahartzeari buruzko politikak diseinatzeko, eta nazioarteko esperientzia finkatuak partekatuko dira, hala nola LASA (Herbehereak), SNAC-K (Suedia) eta ELSA (Erresuma Batua). Halaber, azterlan horien garapenak eta denboran jarraitzeak dakartzan erronka metodologikoak eta antolakuntzakoak aztertuko dira, baita dagokien gizarteetan izan duten eragina ere.

Ikastaroa hiru bloketan egituratuko da:

- Bizaria azterlanaren aurkezpena: diseinua, lehenengo olatua eta etorkizuneko ikuspegiak: Euskadin luzaro bizitzari eta zaintzei buruzko azterlan longitudinalaren aurkezpena, haren metodologia, 2025eko lehenengo olatuaren emaitza nagusiak eta hurrengo faseen plangintza.
- Azterlan longitudinalen garrantzia zahartzeari buruzko politikak diseinatzeko: azterlan longitudinalak sortutako ebidentziak zahartze-baldintzak hobetzeko politika publikoak nola gidatzen eta oinarritzen dituen aztertzea.
- Mahai-ingurua eta elkarrizketa: nazioarteko esperientziak, azterlan longitudinalen erronkak eta erronkak; nazioarteko erreferentziatzeko hiru azterlan longitudinalen aurkezpena, haien ekarpen metodologikoak, antolakuntza- eta jarraitutasun-erronka nagusiak eta beren testuinguruetan politika eta zerbitzuen garapenean izan duten eragina aztertuz.

Helburuak

"Bizaria" azterlana aurkeztea, haren diseinu metodologikoa, 2025ean egindako lehenengo olatuaren emaitzak eta Euskadin luzaro bizitzari eta zaintzei buruzko azterlan longitudinalaren jarraipen-aukerak azaltzea.

Ulertzea nola azterlan longitudinalak ebidentzia zientifikoa sortzen duten, zahartze egokira bideratutako gizarte- eta osasun-politiken diseinua oinarritzeko.

Nazioarteko esperientzia finkatuak (LASA, SNAC-K, ELSA) ezagutzea zahartzeari buruzko azterlan longitudinalen garapenean, haien ekarpen metodologikoak, antolaketa-erronkak eta dagokien gizarteetan izan duten eragina aztertuz.

Antolakuntza

#EUSKADIBERRIA

ONGIZATE, GAZTERIA ETA
ERRONKA DEMOGRAFIKOAREN SAILA
DEPARTAMENTO DE BIENESTAR,
JUVENTUD Y RETO DEMOGRÁFICO

Lankidetz

matia
instituto

Programa

2026-09-14

09:00 - 09:15	Erregistroa
09:15 - 09:25	Inaugurazio instituzionala. Parte hartzeko ordena: Jorge Aramendi Rique Gobierno Vasco. Departamento de Bienestar, Juventud y Reto Demográfico - Responsable del Organo EstadísticoHizkuntza: españolAldibereko itzulpena: euskara Nerea Melgosa Vega Gobierno Vasco - Consejera de Bienestar, Juventud y Reto DemográficoHizkuntza: españolAldibereko itzulpena: euskara
09:30 - 10:15	“Presentación del estudio Bizaria: diseño, primera oleada y perspectivas futuras /” Jorge Aramendi Rique Gobierno Vasco. Departamento de Bienestar, Juventud y Reto Demográfico - Responsable del Organo EstadísticoHizkuntza: españolAldibereko itzulpena: euskara Gloria Domínguez Alegria Fundación Matia - Investigadora Matia InstitutoHizkuntza: españolAldibereko itzulpena: euskara
10:15 - 11:15	“La importancia de los estudios longitudinales para el diseño de políticas sobre envejecimiento” Maria Victoria Zunzunegui Universidad de Montreal - Profesora jubilada Escuela de Salud Pública de la Universidad de MontrealHizkuntza: españolAldibereko itzulpena: euskara
11:15 - 11:45	Kafe atsedena
11:45 - 13:30	Mahai ingurua: “Mesa redonda y diálogo: Experiencias internacionales - retos y desafíos de los estudios longitudinales” Sara Marsillas Rascado Fundación MATIA - Investigador (MODERADORA) (Moderatzailea)Hizkuntza: ingeleseAldibereko itzulpena: gaztelania, euskara Martijn Huisman LASA (Longitudinal Aging Study Amsterdam) - Investigador principal y Profesor de Epidemiología del Envejecimiento, Amsterdam UMC y Vrije Universiteit AmsterdamHizkuntza: ingeleseAldibereko itzulpena: gaztelania, euskara Amaia Calderón-Larrañaga Karolinska Institutet - Profesora del Aging Research Center, Karolinska Institutet, Estocolmo, Suecia e Investigadora principal SNAC-KHizkuntza: ingeleseAldibereko itzulpena: gaztelania, euskara Paola Zaninotto University College London. - Profesora de Estadística Médica y Social, University College LondonHizkuntza: ingeleseAldibereko itzulpena: gaztelania, euskara
13:30 - 13:45	Síntesis y cierre del curso

Zuzendaritza

Jorge Aramendi Rique

Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. Eusko Jaurlaritza - Gobierno Vasco

---

Matematikaren lizentziatua EHU-n Informatikaren munduan hasi zuen bere ibilbide profesionala, bankaren, unibertsitatearen eta administrazio publikoaren arloetan, proiektuen eta aholkularitzaren arduradun gisa. Ondoren, estatistikaren munduan garatu du bere ibilbidea, batez ere metodologiaren arloan. Arlo honetan, Eustat Euskal Estatistika Erakundearen estatistika ofizialari aplikatutako metodo estatistiko matematikoen berrikuntza eta I+G proiektuak gidatu ditu. Gaur egun, Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoa Sailaren estatistiken arduraduna da, eta pobrezia, gizarte-premien, gizarte-zerbitzuen, zahartzearen, immigrazioaren eta berdintasunaren arloetan garatzen du bere jarduerak.

Gloria Dominguez Alegria

Matia Fundazioa

Soziologian lizentziatua Madrilgo Unibertsitate Konplutentsean (UCM-2010) eta Gizarte Zientzietako Ikerketa Metodologiako Masterra (UCM-2013). Zahartzera, haurtzarora, migrazioetara eta gizarte-bazterkeria jasateko arriskuan dauden beste kolektibo batzuetara bideratutako Hirugarren Sektoreko hainbat erakundetan garatu du bere ibilbide profesionala. Metodologia mistoetan espezializatua, hurbilketa kuantitatibo eta kualitatiboak erabiltzen ditu esku-hartze sozialari, programen ebaluazioari, eragin politikoari edo iritzi publikoaren sentsibilizazioari aplikatutako ikerketa bat egiteko. Gaur egun, Matia Institutuan egiten du lan ikerketa moduan. Adinekoen eta zainketen errealitate soziala aztertzen du. Biziaria, Euskadiko Luzetarako Bizitza eta Zaintzari buruzko Azterlaneko ikertzaile nagusia da.

Irakasleak

Jorge Aramendi Rique

Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saila. Eusko Jaurlaritz - Gobierno Vasco

---

Matematikaren lizentziatua EHU Informatikaren munduan hasi zuen bere ibilbide profesionala, bankaren, unibertsitatearen eta administrazio publikoaren arloetan, proiektuen eta aholkularitzaren arduradun gisa. Ondoren, estatistikaren munduan garatu du bere ibilbidea, batez ere metodologiaren arloan. Arlo honetan, Eustat Euskal Estatistika Erakundearen estatistika ofizialari aplikatutako metodo estatistiko matematikoen berrikuntza eta I+G proiektuak gidatu ditu. Gaur egun, Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoa Sailaren estatistiken arduraduna da, eta pobrezia, gizarte-premien, gizarte-zerbitzuen, zahartzearen, immigrazioaren eta berdintasunaren arloetan garatzen du bere jardura.

Amaia Calderón-Larrañaga

Irakasle elkartua Karolinska Institutuko (Suedia) Zahartzeari buruzko Ikerketa Zentroan (KAE), osasun publikoan prestakuntza duena. Hamar urte baino gehiagoko esperientzia du zahartzaroan konplexuak diren multimorbiditatearen, hauskortasunaren eta osasun-fenotipoen azterketa epidemiologikoan. Hirugarren adinekoen osasuna ikertzen du, eta gaixotasun indibidualen ikuspegi tradizioaletik dimentsio anitzeko eta luzetarako osasun-ibilbideetara igarotzen da. Interes berezia du ibilbide horien determinatzaile fisiologiko eta psikosozialetan, bai eta osasun-bide horien eta arreta mediko eta sozialeko zerbitzuen arteko elkarreaginean ere. Kungsholmengo zahartzeari eta arretari buruzko populazio-oinarriko Suediako azterketa nazionala (SNAC-K) zuzentzen du, eta Dementziaren Prebentzio eta Arreta Pertsonalizaturako KIren Diziplinaz Gaindiko Ikerketa Zentroko (TraCeDem) ikertzaile nagusia da.

Gloria Dominguez Alegria

Matia Fundazioa

Soziologian lizentziatua Madrilgo Unibertsitate Konplutentsean (UCM-2010) eta Gizarte Zientzietako Ikerketa Metodologiako Masterra (UCM-2013). Zahartzera, haurtzarora, migrazioetara eta gizarte-bazterkeria jasateko arriskuan dauden beste kolektibo batzuetara bideratutako Hirugarren Sektoreko hainbat erakundetan garatu du bere ibilbide profesionala. Metodologia mistoetan espezializatua, hurbilketa kuantitatibo eta kualitatiboak erabiltzen ditu esku-hartze sozialari, programen ebaluazioari, eragin politikoari edo iritzi publikoaren sentsibilizazioari aplikatutako ikerketa bat egiteko. Gaur egun, Matia Institutuan egiten du lan ikerkeleri moduan. Adinekoen eta zainketen errealitate soziala aztertzen du. Biziaria, Euskadiko Luzetarako Bizitza eta Zaintzari buruzko Azterlaneko ikertzaile nagusia da.

Martijn Huisman

Zahartzearen Epidemiologiako irakaslea da Amsterdamgo Zentro Mediko Unibertsitarioan (UMC) eta Amsterdamgo Unibertsitate Librean (Vrije Universiteit Amsterdam), eta Epidemiologia eta Datu Zientzia eta Soziologia sailetan afiliatuta dago, hurrenez hurren. Psikologian eta epidemiologian trebatua, zahartzearen arloan ikerketan, irakaskuntzan eta ezagutzaren aurrerapenean lagundu du. Gaur egun, Gerontologiako Holandako Elkartearen (NVG-KNOWS) buru da, eta Amsterdamgo Zahartzearen Luzetarako Azterlanaren (LASA) ikertzaile nagusia da. Bere lan akademikoan hainbat gai lantzen ditu, hala nola osasun-arloko desberdintasunak, erresilientzia eta zahartzean baldintza sozioekonomikoek duten papera. Huisman irakasleak konpromiso sendoa du Nazio Batuen Garapen Iraunkorreko Helburuei bere lanaren bidez egiten dien ekarpenarekin, hala nola, guztiontzako osasun ona eta ongizatea, desberdintasunen murrizketa eta guztiontzako lan duina.

Sara Marsillas Rascado

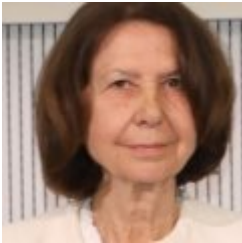
Santiagoko Unibertsitateko Psikologian doktorea 2016an, Gerontologian Unibertsitate Masterra (2022) eta Erakundeen Psikologian, Auzitegi Juridikoan eta Esku-hartze Sozialean Masterra (2012). Geriatria eta Gerontologiako Espainiako Elkarteak gizarte-zientzien eta portaeraren arloko ikertzaile gazte onenaren saria eman zion (2018). 2015ean atzerrian egonaldia egiteko Barrié Fundazioak emandako beka, Belgian Ageing Studies ikerketa-taldean, Vrije Universiteit Brusselsen. 2012tik 2015era bitartean, prestatzen ari den profesional ikertzaile gisa lan egin du, eta 2016an, doktoratu ondoko ikertzaile gisa (USC-Psicom). Bere tesi-proiektua zahartze aktiboa neurtzeko tresna baliozkotu bat garatzea izan da, ikuspegi indibidual batetik, pertsonentzat garrantzitsuak diren dimentsioak aipatuz. Aldi horretan, zahartze aktiboarekin eta hura neurtzearekin edo adinekoek teknologia berriak erabiltzearekin lotutako proiektuak garatu ditu eta horietan parte hartu du, besteak beste. Aldi berean, baterako sorkuntzako metodologietan trebatu da, Design Thinking izenekoan, esaterako. Gaur egun, Matia Institutuan egiten du lan ikertzaile gisa. Bertan, bakarlekuei, emozioen esferari eta zahartze aktibo eta esanguratsuari lotutako proiektu nazionalak eta nazi

Paola Zaninotto

Estatistika eta Epidemiologiako katedraduna da University College Londonen, eta Zahartzeari buruzko Luzetarako Ingeles Azterlanaren (ELSA) zuzendariordea. Bi hamarkada baino gehiagoko esperientzia du zahartzeari buruzko luzetarako ikerketan, eta espezializazioa du inkesten diseinuan, biomarkatzaileen datuetan eta metodo analitiko aurreratuetan. Zahartzaroko osasunaren eta ongizatearen baldintzatzaile sozialak, psikosozialak eta ingurumenekoak aztertzen ditu, zahartzeari buruzko azterketa harmonizatuen bidez nazioz gaindiko alderaketak barne. Aktiboki parte hartzen du nazioarteko lankidetzetan, luzetarako datuen erabilera hobetzeko, zahartze osasungarriari buruzko ikerketa eta politikak oinarritzeko.

Maria Victoria Zunzunegui

Epidemiologian doktorea Kaliforniako Unibertsitatean, Berkeleyyn. Epidemiologiako katedraduna izan zen Montrealgo Unibertsitateko Osasun Publikoko Eskolan, eta bertan lan egin zuen 1999tik 2016ra. Erakunde honetako ohorezko irakaslea izaten jarraitzen du. Zahartzaroko osasuna eta funtzionamendua baldintzatzen duten generoari lotutako faktore sozial eta ekonomikoei buruzkoa da ikerketa. Gaur egun, Matia Fundazioarekin lankidetzan dihardu Biziaria luzetarako azterlanaren diseinuan, gauzatzean eta azterketan, Euskadin bizitza-luzerari eta zaintzari buruz. Azterlan horren helburu nagusia datu-plataforma bat eraikitzea da, bizitegi-inguruneek 70 urtetik gorako euskal biztanleriaren zahartze onean duten eragina aztertzeko.

Matrikula prezioak

AURREZ AURRE	2026-09-14 ARTE
Orokorra	48,00 EUR
Matrikula murriztua orokorra	41,00 EUR
Matrikula exentzia	34,00 EUR
Gazte tarifa	25,00 EUR
Ikastaroak guztiontzat	41,00 EUR
Donostia Kultura	41,00 EUR

ONLINE ZUZENEAN	2026-09-14 ARTE
Orokorra	48,00 EUR
Matrikula murriztua orokorra	41,00 EUR
Matrikula exentzia	34,00 EUR
Gazte tarifa	25,00 EUR
Ikastaroak guztiontzat	41,00 EUR
Donostia Kultura	41,00 EUR

Kokalekua

Miramar Jauregia

Mirakontxa pasealekua 48, 20007 Donostia

Gipuzkoa